

talt Ønske om, at vi snart maatte komme til tilfredsstillende Voldgiftstraktater med vore nærmeste Naboer mod Nord, med Norge og Sverige, og Udenrigsministeren udtalte ogsaa sin Tilslutning til Ønsket om, at vi snart maatte komme til Traktater med de nærmere liggende Stater.

Jeg vil da begynde med at udtale Glæde over, at der nu paa Rigsdagens Bord foreligger Forslag til Voldgiftstraktater med Sverige og Norge. Det maa erkendes, at disse Traktater ikke ere af den fuldkomne Type som Traktaterne med Holland, Portugal og Italien. Det maa vi ganske vist beklage, men paa den anden Side var man vistnok her, efter hvad der var kommet frem under de Forhandlinger, der førtes i det nordiske interparlamentariske Raad, fuldkommen klar over, at saadanne fuldt tilfredsstillende Voldgiftstraktater ikke kunne naas i dette Øjeblik. Hvad jeg imidlertid lægger særlig stor Vægt paa, og hvad jeg er den højtærede Udenrigsminister yderst taknemmelig for, er, at han udtalte, at den obligatoriske Voldgiftstraktat — jeg forstod Udenrigsministeren saaledes, at det var den alt omfattende obligatoriske Voldgiftstraktat (Udenrigsministeren nikker), den højtærede Udenrigsminister nikker, det var altsaa Meningen — vilde den danske Stat være rede til at afslutte med alle andre Stater, og da særlig der, hvor det har allermest Betydning for os, med de os nærmest liggende Stater. Ministeren nævnte ogsaa, at Forhandlingerne med Sverige var begyndte med, at man fra dansk Side havde sagt, at man i og for sig maatte ønske, at det blev en Traktat af fuldstændig udtømmende Art som Traktaten med Holland. Det ønskede man altsaa ikke fra Sveriges Side paa dette Tidspunkt, og det er maaske forstaaeligt, efter hvad der er gaaet forud. Men jeg mener, at det bør fremhæves fra dette Tings Side, at det danske Folk er Udenrigsministeren og den danske Regering taknemmelig for, at den nu som tidligere stiller sig ubetinget og fuldt ud paa Retsstandpunktet, og naar der her i Tinget fremkommer Forslag til en Voldgiftstraktat, hvori der findes Begrænsninger med Hensyn til Voldgiftens Omraade, skyldes det kun den Omstændighed, at den anden kontraherende Part ikke, som den danske Regering, stiller sig fuldt ud paa den fuldstændige, obligatoriske Voldgiftstraktats Standpunkt.

I øvrigt maa det erkendes, at den Traktat, der fandtes mellem Sverige og Norge, havde et væsentligt Fortrin fremfor de øvrige ikke fuldstændige, obligatori-

ske Traktater, idet den nævnedes, at Striden om Livsinteresser vel skulde være undtagen fra Voldgift, men hvorvidt et Stridspunkt virkelig berørte den ene af Nationernes Livsinteresser, var denne ikke selv afgørende Dommer over, men det skulde kunne forelægges for en Voldgiftsdomstol. Jeg tror, at en saadan Bestemmelse i Virkeligheden indeholder en meget betydelig Betyggelse. Det kan jo let tænkes, at der kan opstaa Strid mellem to Stater om et Punkt, som den ene Stat under Paa-virkning af øjeblikkelige Stemninger tillægger en saadan Betydning, at den siger: Det angaar mine Livsinteresser. Men der hører meget mere til, for at man skulde tænke sig, at der mellem to civiliserede, i øvrigt velsindede, Stater virkelig fra den ene Stats Side skulde kunne rejses saadanne Krav, som en upartisk og uhildet Voldgiftsdomstol vilde sige angreb den anden Parts Livsinteresser. Jeg mener, at skønt disse Traktater med Sverige og Norge ikke ere fuldstændig udtømmende, altsaa ikke ere saadanne, som det danske Folk og den danske Regering kunde ønske, er det dog Traktater, vi i det store og hele kunne være glade ved. Vi maa ogsaa erindre, at naar det nu baade i Traktaten med Sverige og Traktaten med Norge er udtalt, at Stridigheder om Landenes Uafhængighed og om Landenes Integritet ikke kunne gøres til Genstand for Voldgift, saa have vi jo ganske friske Traktater, nemlig Nordsø- og Østersø-Traktaterne, i hvilke man gensidig anerkender hinandens Grænser og hinandens Integritet, hvad der ogsaa forudsætter Uafhængighed. Vi maa altsaa være berettigede til at gaa ud fra, for saa vidt Traktater overhovedet betyde noget, at Stridigheder mellem disse Stater om Uafhængighed og Integritet ikke ville kunne opstaa.

Der er nogen Forskel mellem den Traktat, vi faa med Sverige, og den, vi faa med Norge. Den sidste gaar videre bl. a. derved, at Stridigheder om Livsinteresser i det hele taget afskydes til Afgørelse ved Voldgift. Det blev ikke udtrykkelig udtalt af den højtærede Minister, men det maa jo være Følgen af, hvad han i øvrigt sagde, at Danmark ogsaa overfor Norge stiller sig paa det Standpunkt, at man er villig til at afslutte en Traktat i Lighed med den hollandske, og det kan altsaa ikke være Danmarks Skyld, at det ikke er sket. (Udenrigsministeren [Ahlefeldt-Laurvig]: Ikke alene overfor Sverige og Norge, men overfor alle Lande) . . . Denne Afbrydelse kan kun være mig kær.